

Hovdâ Leif Jakobsson

Svenska kulturfonten

Svenska kulturfonten peeleeest halijdâm lieggâsávt tuáivuttiđ luho Aanaar markkânân onne Säämi Kulttuurkuávdáš Sajos lekkâmpeeivi. Mii luhotuáivuttâsah maneh ubâ sâmiaalmugân taan tii uđđâ haldâttuv, kulttuur, škovlim já oppâmkuávdáá lekkâmij keežild.

Taat arkkitehtoonlâvt fiijnâ olesvuotâ šadda leđe noonâ raami sâmmilij já kuávlvlu eres ässei tooimân.

Suomâ ruotâkielâlâš aalmug lii historjállij suujâi keežild puáhtám toimâđ jieijâs viistijn já ton áánsust puáhtám čokkâniđ, toimâđ oovtâst, vuáđudiđ seervijd, hárjuttiđ kulttuur toin puáđusáin, et suomâruátálâšvuotâ onnáá peeivi-uv lii uási Suomâ maanġânálâsâšvuotâ já fáálá molsâiávtulijđ uáinimčievâid.

Onne illoodvetted uđđâ já fiijnâ kulttuurkuávdáást, mut tietivetted kuittâg, et tuše seeinij iä keelijđ. Táálu iälá iäskân talle ko tast lii toimâ. Tii vuáváameh táálu tooimâ háárán láá pyereh já kunneehánáseh – pyeri návt. Mut táálu 4700 neljihâšmeetterid väätih pargeid, vâi toimâ jođáččij njebžilâvt.

Svenska kulturfonten haalijđ uásálistiđ täid talgoid já uđđâ kulttuurkuávdáá tooimâ algâtemmuodon falâmáin olmoošreesuurs táálu vuossâmuu toimâmihán. Uáivilin lii adelid máhđulâšvuotâ nuorâ ruotâ- tâi kyevtkielâlâš pyereest škuávlejum ulmui porgâđ Sajosist, uáassin táálu pargosiärvus, oovtâ ive ääigi mii miedettem išeruudáin. Halijdep návt koŋkreetlâvt tuárjuđ Sajos. Mii tuoivâ lii, et išeruudâ uázžoo máccá vuáttámušâiguin já tiäđuiguin sâmikulttuurist, main sunjin lii persovnlâvt ilo, mut maid sun puávtáččij še jyehid iärsáid.

Sajos tiäđättâsâst táálu oovdânpuáhtoo maanġâkulttuurlâšvuotâ kuáhtâmsaijeen. Muu mielâst lii tehálâš et sâmmiliih já Suomâ ruotâkielâliih ovdedeh uđđâ kontaktvuovijd, ko peerusthánáá historjállijn iäruin pyehtip oovtâst ovdediđ maanġâkulttuurlâš Suomâ. Veikkâ maailm ucco uđđâ teknisij máhđulâšvuotâi mielđ já šoddâp ohtânmaanoost aldeláá kuoimijđân, te vaidâlitteht mii enâmist láá kuittâg peleh, moi Suomâkován ij maatâ ereslágánvuotâ, kulttuurlâš maanġânálâsâšvuotâ ige kielâi kirjâásvuotâ.

Tii čuálččáás jukso – Sajos – lii čááitus tast, et Suomâ sâmiaalmug kiáččâ puátteevuotân ávus čolmijguin já čiävláás uáassin maanġâkulttuurlâš eennâm.